



SLIPEN MEKANISKE AS
Postboks 1009
8805 Sandnessjøen

Saksbehandler:

Espen Olaf Henriksen

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Slipen Mekaniske AS Kontrollnummer: 2023.012.I.SFNO

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:

Arnt Jakobsen

Fra Statsforvalteren i Nordland:

Espen Olaf Henriksen

Andre deltagere fra virksomheten:

Wenche Johnsen

*Andre deltagere fra Statsforvalteren i
Nordland:*

Dag Gjetø

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Slipen Mekaniske AS den 20.4.2023. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Statsforvalteren i Nordland avdekket 2 avvik og ga 2 anmerkninger under inspeksjonen.

Avvik:

- Virksomheten har bare delvis gjennomført sitt eget måleprogram og kan ikke dokumentere at utslippene til vann er uten miljømessig betydning.
- Virksomhetens oppsamling av avvirket materiale er utilstrekkelig.

Anmerkninger:

- Virksomhetens internkontrolldokumentasjon bør oppdateres og suppleres på enkelte punkter.
- Virksomheten bør i større grad kvalitetssikre sine oversikter over beregnede årlige utslipp.

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

2. mai 2023

Espen Olaf Henriksen

Tilde Nygård

dato

kontrollør

seksjonsleder

Statsforvalteren i Nordland

Kopi av rapporten sendes til:

- Alstahaug kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: SLIPEN MEKANISKE AS	
Organisasjonsnr.: 972081140	Eies av: 980987779
Bransjenr. (NACE-kode): 33.150 - Reparasjon og vedlikehold av skip og båter	

Kontrollert enhet

Navn: Slipen Mekaniske AS	Anleggsnr.: 1820.0012.01
Kommune: Alstahaug	Fylke: Nordland
Anleggsaktivitet: Mekanisk overflatebehandling og verft	
Tillatelse gitt:	Sist endret:

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen inngår i statsforvalternes tilsynsaksjon rettet mot skipsverft.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Utslipp til vann
- Prosess og renseutstyr
- Avfall
- Utslipp til luft

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Slipen Mekaniske AS plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Statsforvalteren skal kunne avslutte saken, må Slipen Mekaniske AS innen 3. juli 2023 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (sfnopost@statsforvalteren.no) til Statsforvalteren i Nordland.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 31. mars 2023. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Statsforvalteren i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Slipen Mekaniske AS bli ilagt et gebyr på kr 22 500,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften §§ 39-7. Dette tilsvarer gebyrsats 3 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser for øvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. §§ 28 og 29 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren i Nordland. Statsforvalteren vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Nordland (jf. offentleglova) og våre nettsider.

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Virksomheten har bare delvis gjennomført sitt eget måleprogram og kan ikke dokumentere at utslippene til vann er uten miljømessig betydning.

Avvik fra:

Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) kapittel 29 - *Forurensninger fra mekanisk overflatebehandling og vedlikehold av metallkonstruksjoner i tilknytning til faste anlegg/installasjoner (inkludert skipsverft) §§ 29-6 og 29-9 d) andre ledd.*

Kommentarer:

Forurensningsforskriftens § 29-9 d) andre ledd krever at virksomhetene iverksetter et måleprogram for kontrollmåling av utslipp. Måleprogrammet skal inngå i bedriftens dokumenterte internkontroll. Dere har et måleprogram for utslipp til vann i dokumentet *6.1.4.6 Rensing av spylevann og måleprogram*. Her har dere satt at rensed spylevann skal kontrolleres to ganger i 2018, i juni og september. Deretter skal det gjennomføres kontroller en gang i året, i mai-juni.

I inspeksjonsmøtet kom det fram at dere har gjennomført én måling i 2018 (i stedet for to), og at de årlige målingene ble gjennomført i april 2020 og oktober 2021, men ikke i 2019 eller 2022. Det vil si at dere i perioden 2018-2023 har utelatt tre av kontrollmålingene i programmet. I tillegg kommer at antall målinger som er satt opp i programmet ligger vesentlig under anbefalt kontrollintervall i Miljødirektoratets faktaark M-486 *Miljøkrav for skipsverft*¹. Her heter det: *Verftet bør utføre minimum 3 utslippsmålinger av standardstoffer til vann årlig, [...], i tillegg til en utvidet analyse av andre aktuelle virkestoffer i bunnstoff.*

Forurensningsforskriften §29-6 (utslipp til vann) sier at utslipp av prioriterte stoffer til vann *skal begrenses mest mulig, og er kun tillatt dersom det skjer på en slik måte at utslippene er uten miljømessig betydning.*

Med et måleprogram som er vesentlig svakere enn anbefalt norm vil dere vanskelig kunne produsere god dokumentasjon for at utslippene fra virksomheten er uten miljømessig betydning. Når dette måleprogrammet heller ikke er fulgt, konkluderer vi med at dere ikke kan dokumentere at dere har et utslipp av prioriterte stoffer som er innenfor det som er tillatt.

Analyserapportene fra de to stikkprøvene som ble tatt i 2020 og 2021 indikerer at dere har utslipp av tributyltinn (TBT) over veiledende grenseverdier fra Miljødirektoratet (se faktaark M-486 *Miljøkrav for skipsverft*).

I 2021 ble innholdet av TBT målt til 24,5 µg/L. I inspeksjonsmøtet viste dere en tabell der det kom fram at dere har registrert at dette er noe høyere enn veiledende grenseverdi for konsentrasjon av TBT i spylevann (0,02 mg/L). Dere hadde imidlertid også antatt at det eksisterer en veiledende grenseverdi for totalt utslipp av TBT på 10 gram per år og estimert at det samlede utslippet var vesentlig mindre. Vi er ikke kjent med noen veiledende grenseverdi for samlet årlig utslipp av TBT. Uansett burde dere fulgt opp overskridelsen av veiledende grenseverdi for konsentrasjon med tiltak og hyppigere prøvetaking.

I analyserapporten for prøven tatt i april 2020 er konsentrasjonen av TBT oppgitt som 1000 µg/L. Av en eller annen grunn har laboratoriet rapportert akkurat denne ene verdien som ikke-akkreditert og uten måleusikkerhet. Det er uansett grunn til å legge merke til at den oppgitte verdien er 50 ganger høyere enn veiledende grenseverdi for konsentrasjon av TBT i rensed spylevann. I sammenstillingen av måleresultater som dere viste i inspeksjonsmøtet, kom det ikke fram at dere hadde målt høy verdi av TBT i 2020. Dere kunne heller ikke vise til noen form for avviks-oppfølgning av dette resultatet.

¹ <https://www.miljodirektoratet.no/publikasjoner/2016/februar-2016/miljokrav-for-skipsverft/>

Som oppfølging burde dere som et minstemål tatt opp med analyseleverandøren hva som var årsaken til at akkurat dette måleresultatet ikke var akkreditert. Hvis det heftet usikkerhet ved resultatet, burde det vært gjort en ny måling. Hvis resultatet er reelt og representativt, så er det behov for bedre rensing av utslippet.

Avvik 2

Virksomhetens oppsamling av avvirket materiale er utilstrekkelig.

Avvik fra:

Forurensningsforskriften § 29-4.

Kommentarer:

Forurensningsforskriften krever i § 29-4 at avvirket materiale skal samles opp og leveres til godkjent mottak. Dere har dokumentert regelmessige innleveringer av betydelige mengder farlig avfall, blant annet flere tonn som er deklart som *120116 Avfall fra sandblåsing som inneholder farlige stoffer*. Vi antar at dette inkluderer avvirket materiale fra slippen, selv om dette i stor grad stammer fra høytrykksspyling (dere opplyste at dere også har sandblåst innsiden av tanker).

Selv om dere samler opp mye avvirket materiale, så lå det synlige rester på slippen, både nede i sjøen og lenger opp (figur 1). På inspeksjonstidspunktet rant det vann fra kjettingspyling nedover slippen, slik at rester av avvirket materiale kunne bli vasket ned i sjøen (dette vannet ble ikke pumpet ut av oppsamlingsrenna). Miljødirektoratet skriver i sin veileder om forurensning fra skipsverft² (s. 9) at hvis det ligger synlige rester av avvirket materiale i strandsonen, så er tiltakene for oppsamling ikke tilstrekkelige.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Virksomhetens internkontrolldokumentasjon bør oppdateres og suppleres på enkelte punkter.

Kommentarer:

I inspeksjonsmøtet kom det fram at dere benytter lut for å få bedre utfelling/settling av partikler i anlegget der spylevannet renses. Dette er utelatt fra prosedyre-beskrivelsen i dokumentet *6.1.4.6. Rensing av spylevann og måleprogram*. Det bør være dokumentert hvor mye lut som tilsettes og hvordan/når dette gjøres.

² Miljødirektoratet (2016) Veileder M-487: Regulering av forurensning fra skipsverft etter kapittel 29 i forurensningsforskriften. <https://www.miljodirektoratet.no/publikasjoner/2016/februar-2016/regulering-av-forurensning-fra-skipsverft-etter-kapittel-29-i-forurensningsforskriften/>



Figur 1. Rester av avvirket materiale på slippen (foto: Statsforvalteren i Nordland).

I måleprogramdelen burde det vært spesifisert at prøven av rensed spylevann skal tas i starten av uttappinga, slik at prøven representerer den nedre delen av volumet som slippes ut av tanken (prøvetakinga vil da ta høyde for at konsentrasjonene i de øverste vannlagene kan være spesielt lave og lite representative for helheten).

Omtalen av målehyppighet bærer preg av å være skrevet i 2018 og bør oppdateres. Det vil også være naturlig å ta med en formulering om at prøvehyppighet kan justeres ut fra resultater. Hvis dere skal måle sjeldnere enn det som er anbefalt fra Miljødirektoratet, så bør det være på grunnlag av at dere kan dokumentere at dere over tid har stabile måleresultater som ligger godt innenfor anbefalte grenseverdier. Dette ser foreløpig ikke ut til å være tilfelle når det gjelder TBT.

Dere bør også se på om det er behov for å oppdatere vurderingene av når det eventuelt skal gjøres nye støymålinger (omtalt i et internkontrolldokument som dere presenterte i møtet).

Dere har en dieseltank som er sikret med et oppsamlingsbasseng (figur 2). Dette står under åpen himmel, noe som gjør at bassenget regelmessig må dreneres for oppsamlet nedbør. På inspeksjonstidspunktet stod dreneringskrana åpen, noe som innebærer at bassenget i praksis var ute av funksjon. Dere bør utarbeide en prosedyre for drenering av oppsamlingsbassenget som sikrer at krana ikke blir stående åpen etter at bassenget er tømt

Anmerkning 2

Virksomheten bør i større grad kvalitetssikre sine oversikter over beregnede årlige utslipp.

Kommentarer:

Regnearket dere presenterte med oversikt over kontrollmålinger av utslipp inneholdt enkelte feil. Blant annet viste oversikten at dere hadde sluppen ut ca. 0,5 g kobber i 2018 og 2019. Dette er en svært liten mengde sett i forhold til at dere i 2018 estimerte mengden rensed spylevann til å være over 170 000 liter. En nærmere sjekk i inspeksjonsmøtet viste at det ikke var blitt lagt inn korrekte tall fra analyserapporten. Etter korrigerings var estimert utslipp av kobber fremdeles vesentlig mindre enn veiledende grenseverdi (for årlig utslipp

fra verft som behandler under 10 000 m² våt flate, se tabell 1 i faktaark M-486), men samtidig langt mer enn 0,5 g.

Som nevnt i kommentaren til avvik 1 inneholdt regnearket også en veiledende grenseverdi for årlig utslipp av TBT, men i møtet kunne dere ikke gjøre rede for hvem som har satt denne grenseverdien. Videre var den spesielt høye TBT-målingen fra 2020 (nevnt i avvik 1) heller ikke kommet med i oversikten over årlige utslipp.



Figur 2. Oppsamlingsbasseng med åpen dreneringskran (foto: Statsforvalteren i Nordland).

8. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)